

What is "OEE" ?

เครื่องมือวัดประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร อุปกรณ์

การวัดประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร (OEE - Overall Equipment Effectiveness) เป็นวิธีการที่วิธีหนึ่งนอกจากทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องจักรแล้วยังรู้ถึงสาเหตุของความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งในภาพใหญ่ คือ สามารถแยกประเภทการสูญเสียและรายละเอียดของสาเหตุนั้น ทำให้สามารถที่จะปรับปรุง ลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

OEE ย่อมาจาก Overall Equipment Effectiveness หรือเรียกภาษาไทยว่า "ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์" ซึ่งในปัจจุบันวิธีการวัดประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ นั้นมีเพียงวิธีเดียวซึ่งเป็นที่นิยมมาก จนกระทั่งประเทศไทยนำเข้าไปใช้เป็นเกณฑ์ในการให้รางวัล Productive Maintenance หรือเป็นรางวัลที่ให้แก่โรงงานที่เป็นที่ยอมรับในการบำรุงรักษาแบบทวีผล เนื่องจากหลักการและวิธีคิดพื้นฐานไม่ซับซ้อนและเห็นภาพได้อย่างชัดเจนในแง่ของความเป็นจริง ทั้งยังสามารถที่สูงมาได้ และสะท้อนถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตได้อย่างชัดเจน (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2542) โดยมีหลักการที่สามารถเข้าใจได้ง่ายตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงระดับพนักงานคุมเครื่องจักร

เครื่องจักรที่ดีไม่ใช่เป็นเพียงแค่เครื่องจักรที่ไม่เสีย เปิดสวิตช์เมื่อใดทำงานได้เมื่อนั้น หากแต่ต้องเป็นเครื่องจักรที่เปิดขึ้นมาแล้วทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพคือ เดินเครื่องได้เต็มกำลังความสามารถ แต่ถ้าเครื่องจักรใช้งานได้ตลอดเวลาและเดินเครื่องได้เต็มกำลัง แต่ชิ้นงานที่ผลิตออกมาไม่มีคุณภาพ ก็คงไม่มีประโยชน์อะไร ดังนั้นเรื่องคุณภาพของงานที่ออกมาจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะใช้ในการพิจารณาเครื่องจักร และที่สำคัญเครื่องจักรที่ดีต้องใช้งานได้อย่างปลอดภัย

OEE's composition

ส่วนประกอบของการวัด "ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์"

เครื่องจักรที่ดีไม่ใช่เป็นเพียงแค่เครื่องจักรที่ไม่เสีย เปิดสวิตช์เมื่อใดทำงานได้เมื่อนั้น หากแต่ต้องเป็นเครื่องจักรที่เปิดขึ้นมาแล้วทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพคือ เดินเครื่องได้เต็มกำลังความสามารถ แต่ถ้าเครื่องจักรใช้งานไม่ได้ตลอดเวลาและเดินเครื่องได้เต็มกำลัง แต่ชิ้นงานที่ผลิตออกมาไม่มีคุณภาพ ก็คงไม่มีประโยชน์อะไร ดังนั้นเรื่องคุณภาพของงานที่ออกมาจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะใช้ในการพิจารณาเครื่องจักร และที่สำคัญเครื่องจักรที่ดีต้องใช้งานได้อย่างปลอดภัย

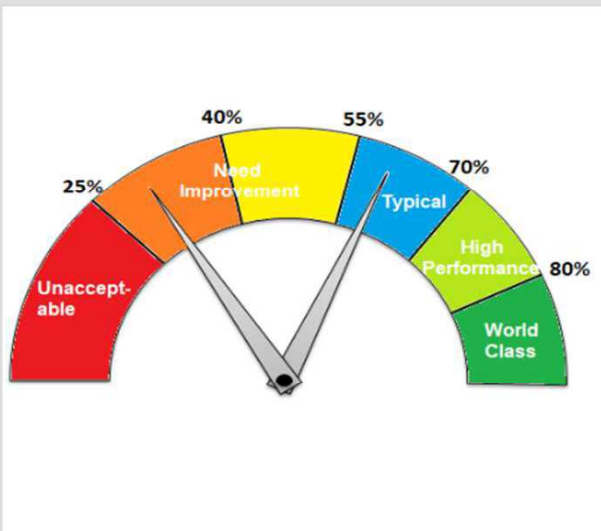
การคำนวณ OEE

ประกอบด้วยผลคูณของ 3 Factor ดังนี้

$$OEE = \text{อัตราเดินเครื่อง (Availability)} \times \text{ประสิทธิภาพเดินเครื่อง (Performance Efficiency)} \times \text{อัตราคุณภาพ (Quality Rate)}$$

ซึ่งเมื่อนำปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการผลิต อันได้แก่ พนักงาน, เครื่องจักร และชิ้นงานที่ผลิต มาวิเคราะห์แล้ว จะทำให้ทราบได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับระบบการผลิตของเราบ้าง ซึ่ง OEE จะเป็นดัชนีชี้ให้เห็นสภาพโดยรวมในระบบการผลิตนั่นเอง

Total production time		No plan
Availability	A Production time	Availability loss - Wait device - Setup - Break down - Interrupt machine
	B Actual production time	
Performance	C Mchine running time	Performance loss - Machine JAM - Machine alert - Machine index down
	D Actual product output time	
Quality	E Product output time	Effectiveness loss
	F Good product time	

Standard for "OEE"

มาตรฐานของ "ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์"

เกณฑ์มาตรฐานของ OEE

ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์ (Overall Equipment Effectiveness : OEE) ที่ตั้งเป็นมาตรฐานโดยทั่วไป

- อัตราการเดินเครื่อง (Availability) = 90%
- ประสิทธิภาพการเดินเครื่อง (Performance Efficiency) = 95%
- อัตราคุณภาพ (Quality Rate) = 99%

ดังนั้น ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์ (Overall Equipment Effectiveness : OEE) = $0.90 \times 0.95 \times 0.99 \times 100 = 85\%$

ค่าดังกล่าวมีใช้ค่าเป้าหมายที่บังคับใช้ (สามารถกำหนดค่าเป้าหมายได้ความเหมาะสมของแต่ละโรงงาน) แตกบริษัทต่างๆ ที่ได้รับรางวัล PM ส่วนมีค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์ (OEE) สูงกว่า 85% ทั้งสิ้น

Apply to Thai NJR

การนำ "ประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักรอุปกรณ์" มาใช้งาน

ข้อมูลที่สำคัญเป็นสิ่งที่จำเป็น

ถ้าข้อมูลจากการผลิตในโรงงานมีความแม่นยำ อัตราการเดินเครื่อง 87% ก็เป็นค่าที่เชื่อถือได้ แต่ความแม่นยำนี้จะเปลี่ยนไปในแต่ละบริษัท และมักพบบ่อยกว่าค่าต่างๆ ไม่ได้รับการจัดบันทึกไว้

ดังนั้นทางวิศวกรรมการผลิตของเรา จึงได้สร้างระบบที่เรียกว่า Machine working monitoring ขึ้นมา เพื่อใช้ในการตรวจสอบการทำงานของเครื่องจักร ผ่านระบบ Online network ภายในโรงงาน และนอกจากข้อมูลการทำงานของเครื่องจักรแล้ว ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับ OEE อีกอย่างก็คือ ข้อมูลการผลิต (AS400) ซึ่งระบบ Online ก็จะมีการดึงข้อมูลเหล่านี้จากระบบมาใช้ในการคำนวณด้วยเช่นกัน

ระบบ Machine online (Internal website) สามารถเข้าดูได้ตาม Link ด้านล่าง

Web Monitoring

Running

"OEE" project improvement

OEE ของ Thai NJR เป็นเพียงข้อมูล online รูปแบบหนึ่งของเรา ซึ่งปัจจุบันข้อมูล Online machine ของเรา สามารถดูรายละเอียดต่างๆของเครื่องจักร เสมือนอยู่หน้าเครื่องจักรจริง นอกจากนี้แล้ว เรายังมีการ Apply ระบบที่หลากหลาย เพื่อเข้าไปควบคุมการทำงานในกระบวนการผลิต ซึ่งจะนำเสนอในบทความอื่นๆต่อไป

ตัวอย่าง OEE ของเครื่องจักร สามารถเข้ากดเข้าไปดูได้จาก Link ด้านล่างนี้ (Internal website)

[OEE sample](#)